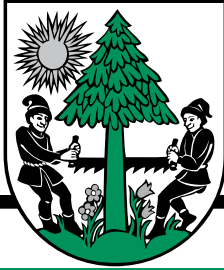

MURÁNSKE NOVINY

5

V. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • OKTÓBER 2012

0,20 €

KROK ZA KROKOM S LEVENDOU

O folklórnej skupine v Muráni s Mgr. Evou Struhárovou

Nárečové slovo LEVENDA je ľudový názov najväčšej rastliny Muránskej planiny, ktorá podľa odborníkov nerastie nikde inde na svete, a preto patrí medzi prísne chránené druhy. Muráncania sú hrdí na túto výnimočnosť s odborným názvom LYKOVEC MURÁNSKY. Lykovec má ružové výrazne voňajúce kvety a jeho vždy zelené kričky sa plazia po ostrých vápencových skalách.

Názov Levenda sa však v našej obci udomácnil natrvalo, avšak v súčasnosti ho prikladujeme skôr k speváckej skupine, ktorú vedie a svojou hrou na harmonike správdza Mgr. EVA STRUHÁROVÁ. Rada nám priblížila nielen jej históriu, ale sprostredkovala aj pohľad na jej štruktúru, organizačné záležitosti a zaujímavé fakty z uplynulých rokov spevavých Muráncanov...

Kto a kedy prišiel na myšlienku založiť LEVENDU?

„Po skončení PF UPJŠ v PREŠOVE v r. 1970 som v septembri začala učiť v ZDŠ v Muráni. V r. 1971 ma bývalý predseda MNV J. Haluška požiadal, aby som účinkovala v ZPOZ pri MNV. Matrikárkou bola Z. Hajdúková. Účinkovali sme pri sobášoch, pri uvítaniach detí do života, pozdravenie jubilatov, občianskych pohreboch, odovzdávanie občianskych preukazov, rozlúčka s brancami a iné. Pri týchto akciách v 70. rokoch vystupovali žiačky ZDŠ ako A. Hajdúková, V. Buksová (Bendiková), V. Fitmová (Vrabcová). V 80. rokoch účinkovali ženy ako P. Hajdúková, A. Baksová, J. Lukašová, A. Ďurčíková, M. Kováčová, B. Austová, P. Haluška, B. Grendelová. Matrikárkou bola M. Lipavská.

Po nežnej revolúcii v r. 1990 sa ZPOZ pri MNV rozpadol. V r. 1991 Osvetové stredisko v Rožňave, p. Brdárka nás oslovila a požiadala, aby sme vystúpili na folklórnych oslavách v Rejdovej. Ja a Marienka Regendová, ktorá v tú dobu pracovala ako osvetová pracovníčka pri OÚ v Muráni, oslovili sme ženy našej obce a vypracovali sme folklórnu scénku „Dožinky“ a s ňou sme vystúpili v Rejdovej aj v Slavošovciach. Spevácku skupinu sme pomenovali „Levenda“ podľa kvetu, ktorý rastie len na Muránskej planine – Lykovec muránsky (predtým kričkovitý). Účinkujeme už 21 rokov ako spev. skupina Levenda pri OÚ v Muráni a úspešne spolupracujeme so starostom obce R. Goldschmidtom a matrikárkou A. Vrbjarovou.“

Niektoré členky z tejto vašej skupiny už zomreli, iné možno dobrovoľne odišli. Spomeniete si na všetky mená od vzniku Levendy až dodnes?

„Prvé členky spev. skupiny Levenda boli a mnohé ešte aj sú: pani M. Belejová, H. Beňová, M. Forróová, M. Halušková, H. Halušková, E. Kamodová, D. Korimová, K. Matajzová, A. Sklenáriková, M. Sklenáriková, M. Vrbjarová a neskôr aj A. Kontúrová.“

R. 1997 skupina nahrala kazetu

Okresné stretnutie dôchodcov r. 2006 v Muráni

R. 2007 stretnutie 3 generácií v Revúcej

Kedy pribudli do Levendy muži, ktorých k vytvoreniu speváckej skupiny motivoval Mgr. Juraj Kochjar?

„Muži prvýkrát vystupovali v auguste 2007 na oslavách nedožitého 100. výročia narodenia a 35. výročia úmrtia autora básní Antona Macáka – Bystríka Muránskeho, rímskokatolíckeho kňaza, ktorý 20 rokov pôsobil v Muráni. Niektoré jeho básne, v ktorých ospieval krásu prírody, zhudobnil Ján Čambal. Po týchto oslavách pribudli do spev. skupiny Levenda aj muži.“

Ktorí muži sa dnes pravidelne zúčastňujú vystúpení so ženami?

„Spoločne účinkujeme už 5 rokov. Sú to: J. Kochjar, J. Berzety, E. Kredátus, M. Laboš, A. Topor, M. Regenda a Š. Kršňák, ktorý nás po ťažkej chorobe navždy opustil. Pre nemoc rod. príslušníkov odišli J. Kochjar a M. Halušková.“

Kde všade ste vystupovali a pri akých príležitostiach?

„Od roku 1991 ženská spev. skupina Levenda vystupovala na folklórnych slávnostiach v Rejdovej, na Gemerských dňoch v Slavošovciach s folklórnymi scénkami a tradíciami: Dožinky, Na priadkach, Prípravy na svadbu, Hrabanie sena, Od Lucie do Krašúna. Ďalej sme vystupovali na Zbojskej pri Tisovci, v Osrbli, na okresných a krajských prehliadkach spev. skupín seniorov vo Zvolene, v Brezne, v Revúcej, na Klenovskej rontovke, Dni mesta Revúca, Stretnutie troch generácií v Revúcej, Na Dňoch Mikroregionu Mur. planina – v Čiernom Balogu, v Michalovej, v Pohronskej Polhore, v Tisovci, v Muráni, v Mur. Dlhej Lúke a tiež na miestnych oslavách Dni obce Muráň, SNP, účinkujeme v ZPOZ – Človek človeku na občianskych pohreboch, sobášoch, pozdravení jubilatov, pri stretnutiach bývalých žiakov zo ZŠ atď. Vypracovali sme scenáre akcií ZPOZ človek človeku, s ktorými sme reprezentovali našu obec na okresných a krajských prehliadkach a sú uvedené v zborníkoch Človek človeku: Pozdravenie jubilatov k 60. výročiu a k 90. výročiu životného jubilea, Zlatej svadby, Deň matiek, odhalenie pamätnej dosky 25 rokov od úmrtia A. Macáka – B. Muránskeho, rímskokatolíckeho kňaza pôsobiaceho v Muráni.“

S čím sú spojené v rámci skupiny vaše najkrajšie spomienky, možno aj vtipné zážitky?

„Sú to veselí ľudia – seniori. Radi spievajú, rozprávajú si svoje dojmy a zážitky pred alebo po vystúpeniach v Lesobuse aj v autobuse, keď ideme na akcie alebo sa z nich vraciame domov.“

Ako si vyberáte nových spevákov do vašej skupiny? Ako sa pripravujete na vy-

pokračovanie na strane 4

Obec Muráň, IČO: 00 328 537
Muráň 329, 049 01 Muráň
zast.starostom obce Ing. Romanom
Goldschmidtom

VYHLASUJE OBCHODNÚ

VEREJNÚ SÚŤAŽ

(OVS - predaj 1/2012)

Obec Muráň ako vyhlasovateľ vyhlasuje v zmysle § 281 a nasl.zákona č.513/1991 Zb. v platnom znení (Obchodný zákonník) súťaž o **najvhodnejší návrh na uzavretie kúpnej zmluvy.**

Predmetom návrhu na uzavretie kúpnej zmluvy má byť nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území Muráň vedená na LV č. 778 ako budova č.s. 380 postavená na pozemku - parcele reg. C p.č. 1453/15 o výmere 270m² a pozemok-parcela reg. C p.č. 1453/23 zast.plochy a nádvorí o výmere 662 m². Minimálna kúpna cena nehnuteľnosti sa určuje na **80 000 €**, zábezpeka sa určuje na 10 % z minimálnej kúpnej ceny, t.j. najmenej **8 000 €**, ktoré musia byť poukázané na účet predávajúceho vedený v peňažnom ústave: Všeobecná úverová banka,a.s., č.ú.: 24924582/0200, variabilný symbol: 380 najneskôr v posledný deň určený na podávanie návrhov vo vyhlásenej obchodnej verejnej súťaži.

(podrobné informácie na www.muran.sk)

Návrhy môžu byť podávané odo dňa vyhlásenia na pošte, alebo osobne v podatelni Obecného úradu v Muráni v zalepenej obálke so značením :

„ OVS – predaj 1/2012 - neotvárať „
v lehote do 19.11.2012 do 14.00 hod.

Vyhodnotenie návrhov kúpnej zmluvy sa uskutoční komisionálne na zasadnutí komisie menovanej starostom obce.

Navrhovateľom bude výsledok oznámený písomne a bude odoslaný všetkým navrhovateľom po podpísaní návrhu kúpnej zmluvy starostom obce.

Obhliadka budovy sa zabezpečuje
 po telefonicknej dohode na t. č.: 0905/527 420.

Vyhlásené v Muráni dňa 18.10.2012 na základe uznesenia Obecného zastupiteľstva č.114/2012 zo dňa 18.10.2012 .

Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce

Uznesenie č. 105/2012

Obecné zastupiteľstvo Obce Muráň podľa § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. **berie na vedomie** informáciu o plnení uznesení z 10 zasadnutia OcZ.

Uznesenie č. 106/2012

Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie** plnenie rozpočtu Obce Muráň k 30.06.2012

Uznesenie č. 107/2012

Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie** plnenie rozpočtu Základnej školy s materskou školou Muráň k 30.06.2012

Uznesenie č. 108/2012

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenie obce Muráň o úhradách za sociálne služby.

Uznesenie č. 109/2012

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Podpísanie Zmluvy o spolupráci a poradenstve medzi Obcou Muráň a spoločnosťou Centire, s.r.o., Bratislava pre projekt: „OP ŽP PO 3 – Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy – Revi-talizácia verejnej zelene a obstaranie čistiacej techniky v obci Muráň.“

Uznesenie č. 110/2012

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za druhý polrok 2012.

Uznesenie č. 111/2012

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Zámer odpredať majetku obce Muráň – Turistická ubytovňa, súp. č. 380, parc. č. 1453/38 a 1453/23.

Uznesenie č. 112/2012

Obecné zastupiteľstvo **poveruje** Starostu obce k zabezpečeniu prípravy znaleckého posudku a prípravou materiálov k následnému odpredaju majetku obce – Turistická ubytovňa.

Uznesenie č. 114/2012

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku obce na základe obchodnej verejnej súťaže v súlade s Obchodným zákonníkom a podmienky obchodnej verejnej súťaže, pretože sa má prevod vlastníctva nehnuteľného majetku obce realizovať na základe obchodnej verejnej súťaže. Obec Muráň ako vyhlasovateľ vyhlási v zmysle § 281 a nasl. Obchodného zákonníka súťaž o najvhodnejší návrh na uzavretie kúpnej zmluvy. Jej predmetom bude nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území Muráň vedená na LV č.778 ako budova č.s. 380 postavená na pozemku - parcele reg. C p.č. 1453/15 o výmere 270 m². a pozemok - parcela reg. C p.č 1453/23 zast. plochy a nádvorí o výmere 662 m². Výmera spolu je 932 m².

Reflexia po besede s českými fotografmi

Celý mesiac (od 10.9 do 10.10.2012) bola v Muráni sprístupnená výstava veľkometrážnych fotografií zvierat a prírody celého sveta. Českých autorov ROSTISLAVA STACHA a VÁCLAVA ŠILHU, ktorí svoje práce vystavovali pod názvom DI-

VOČINA V OBRAZOCH, pozval pod záštitou starostu obce Ing. MAROŠ DETKO. Dňa 10. októbra 2012 obaja otvorili besedu v Kultúrnom dome v Muráni, účastníkov pozdravili spevom aj deti z tunajšej školy a skupina Levenda. Ing. M. Detko

výstavu označil za dôstojný príspevok k 15. výročiu vzniku NP Muránska planina. V úzkom kruhu Muránčanov i hostí z Revúcej obaja českí fotografi predviedli svoj jedinečný pohľad na svet divočiny, ktorý objavovali v mnohých

krajinách všetkých svetadielov. Unikátny svet ich záberov sa nedá opísať, treba ho vidieť, precítiť vlastným pohľadom. Náš svet je zaujímavý práve preto, že každý človek je iný a obdiv si zaslúžia najmä tí, ktorí vždy vedú sami sebou a s odhodlaním smerujú k svojim životným cieľom. Je skutočne úžasné vedieť vystúpiť z radu, predstaviť svoj talent, schopnosť zažiarit a nezhasnúť, keď objavujú sa prekážky! Človek je súčasťou prírody a svet divočiny je prítiažlivý adrenálny, ktorý našich hostí – českých fotografov poháňa k ďalšiemu jeho objavovaniu. Bohaté fotografické úlovy i skúsenosti a nevšedné zážitky približujú záujemcom vo svojich publikáciách, no s ich mnohoročnou tvorbou sa možno stretnúť aj na internete.

- RS -

Úcta k starším

Vysoký vek tají múdrosť života.

Bielučký vlas skrýva dávne starosti.

Útrapy do tváre vpísal čas.

Len srdce je ešte mladé a dobré,

štedro rozdáva lásku

a nerado o priazeň žobre. Takí sú naši starí otcovia a staré mamy.

„Dovoľte mi, aby som vám v mene svojom i v mene obecného zastupiteľstva zaželel pevne zdravie, veľa každodenných radostí a nech vám nezhasína nadšenie pre všetko dobré a krásne, čo vás v živote obklopuje.“

Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce

Ešte niečo z rodea...

Na úvod chcem pochváliť p. starostu, že tento jubilejný XX. ročník rodea bol naozaj výnimočný. Nielen tým, že záujem o rodeo prejavili účastníci z celého Slovenska, ale aj zo susedných štátov.

Výnimočné bolo aj tým, že prišlo IMT SMILE a P. Hammel, ktorí zaspievali svoje nové, ale aj známe hity. Na rodeu nechýbali ani nie menej známi páni z Markízy – napr. p. J. Bazovský, odborník na dopravu a dopravné situácie a p. M. Korpa (PLÁŽ 33) z Košíc, podnikateľ, prevádzkar mobilného baru. Celý večer zaklincovala elita českej popmusic a ikona večnej mladosti H. Vondráčková, ktorá si pozvala na pódium na Slovensku menej známeho, no v Čechách milovaného

speváka romantických piesní Davida Deyla, uznávaného hlavne mladou generáciou. Celú akciu moderoval DJ Miloš GESKER Petráš, ktorý už vie dostať ľudí do varu.

Na záver musím konštatovať, že tento XX. ročník bol výnimočný nielen účasťou populárnych speváckych hviezd a osobností, ale aj perfektnou atmosférou vytvorenou zabávajúcimi sa ľuďmi od jaslí až v dôchodkovom veku. Kto neprišiel, môže ľutovať! Dúfam, že ďalšia akcia bude ešte lepšia a tiež niečím výnimočná. Aj v čase krízy celej Európy mám pocit, že ľudia sa vedľa ešte zabávať. Veď poznáte to staré známe: „Musí byť sranda, aj keby na chleba nebolo!!“

Text a FOTO Miroslav Svoreň

Zľava p. Ján Bazovský z Bratislavy, p. Marek Korpa z Košíc a Muráňčan Mgr. Ján Svoreň.

Zľava moderátor a DJ Miloš GESKER Petráš so starostom obce Muráň Ing. Romanom Goldschmidtom, ktorý účastníkov rodea vítal už sedemdnástykrát z XX ročníkov.

V Muráni veľký záujem o kúpele v meste Číž

Príjemné spestrenie jesene života

Tohto roku sme si 29. augusta pripomenuli už 68. výročie vzniku SNP. Zapojili sa do neho aj Muráňčania a medzi nimi aj ONDREJ PALACKO z Muránskej Lehoty. Jeho otec tam bol horárom.

V našej rodine bol dobre známy, lebo chodil s mojím bratom Jozefom do Meštianskej školy v Revúcej, ktorú práve v roku 1944 ukončili.

Jedného dňa v Muráni na námestí stálo nákladné auto a naň nastupovali chlapci – budúci partizáni, ktorých odviezlo do centra SNP do Banskej Bystrice. Naň naskočil aj 16 ročný Ondrej Palacko bez rozlúčenia so svojou rodinou. Čo sa vtedy odohrávalo v jeho hlave, to vedel len on sám. Kde bol nasadený do bojov proti nemeckým vojskám, to neviem. Viem len toľko, že bol Nemcami zajatý a odvečený do Nemecka. Domov sa vrátil až po ukončení II. svetovej vojny, niekedy v lete v roku 1945. Boli to pre neho ťažké časy, ale mal veľké šťastie, že to

PARTIZÁN ONDREJ PALACKO

prežil. Tú zónu, kde sa nachádzal, oslobodili Američania. Tam sa zotavil, zaobliekol a pomaly ako mohol a vrátil domov. Viac peši ako dopravnými prostriedkami sa vrátil k rodine do Muránskej Lehoty.

To bolo radosti, isto si to viete predstaviť! Krátko po tom prišiel aj k nám do Muráňa – to bola tiež veľká radosť, najmä zo strany môjho brata Jozefa, lebo boli dobrí kamaráti. Ondrej potom vyštudoval dôstojnícku školu a celý budúci život slúžil v Československej armáde. Viem, že mal aj vyznamenanie za účasť v SNP. Nevieť, či ešte žije, ale môj brat Jozef už 10 rokov odpočíva v pokoji. Keď Ondrej žije, chcel by som mu len odkázať, že to bola od neho veľká odvaha na námestí v Muráni vyskočiť do nákladného auta. Často naňho spomínam najmä 29. augusta.

Ing. Ladislav Kováč,
Košice - Myslava

Oslavy 68. výročia SNP v ZO SZPB v Muráni

Výročie SNP stále budí pozornosť obyvateľov

Dňa 30. augusta 2012 deň po celoštátnych oslavách 68. výročia SNP v Banskej Bystrici sa uskutočnili oslavy tohto výročia SNP aj v obciach Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Lehota. Oslavy sa uskutočnili v popoludňajších hodinách za účasti vzácnych hostí Ing. Norberta Lacka, podpredsedu ústrednej rady SZPB v Bratislave, pani Ireny Lackovej, tajomníčky oblastného výboru SZPB v Rožňave, Bc. Petra Mikuleckého, predsedu historicko-dokumentačnej komisie pri SZPB. Oslavy viedol pán Jozef Kubaško a v obci Muránska Dlhá Lúka odhalil spolu s prítomnými pamätnú dosku pánovi Jánovi Ďurejovi, ktorý ako jediný občan tejto obce padol počas SNP. Oslavy pokračovali v obci Muránska Lehota, kde z rúk Ing. Lacka prevzal Čestné uznanie za prácu v prospech SZPB dlhoročný člen SZPB pán František Fabo.

Vyvrcholenie osláv 68. výročia SNP bolo v obci Muráň, kde po zaznení tónov slovenskej štátnej hymny a príhovoroch tajomníka ZO SZPB v Muráni Ing. Lukáša,

pána podpredsedu ústrednej rady SZPB Ing. Lacka pokračoval bohatý kultúrny program, básň pani Adely Michalskej, zazneli krásne piesne speváckej skupiny Levenda, ktorú viedla a hudobne na akordeóne sprevádzala pani Mgr. Eva Struhárová. Za prítomnosti starostu Ing. Romana Goldschmidta, hojnej účasti obyvateľov obce, hostí a turistov pri pamätníku padlým v druhej svetovej vojne Ing. Lacko odovzdal Čestné uznanie za prácu v prospech SZPB pani Želmíre Štefaňarovej a Ing. Františkovi Lukášovi. Po ukončení oficiálneho aktu ZO SZPB pokračovala členskou schôdzou a spoločenským posedením za účasti hostí a účinkujúcich. Pri neformálnych rozhovoroch za tónov muránskych piesní sa prítomní zhodli na tom, že pripomínať si odvážne ozbrojené vystúpenie slovenského národa proti fašizmu je stále aktuálne, aby sa vojnové hrôzy už nikdy nemuseli opakovať v našej histórii.

Ing. František Lukáš

V rámci kúpeľnej sezóny Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Muráni už dvakrát zorganizovala jednodňový poznávací a relaxačný zájazd do kúpeľného mesta Číž. Prvýkrát to bolo 26. júla a druhýkrát 28. augusta 2012. Veľmi sa nám tam páčilo, záujem bol veľký, tak sme sa rozhodli zájazd zopakovať. Na cestu sa vydal autobus plný veselých a dobre naladených ľudí, seniorov so svojimi vnúčatami. Atmosféru upevnilo aj krásne slnečné počasie.

Čím nás vlastne upútalo kúpeľné mesto? Najmä svojimi liečivými vodami, ktoré sú na Slovensku veľmi vzácne. Kúpele Číž svojou prírodnou liečivou jódovo – brómovou vodou patria viac ako 100 rokov medzi vzácne zdroje svojho druhu v Európe. V kúpeľoch sa liečia choroby obehového, pohybového ústrojenstva, nervové choroby, choroby s poruchou látkovej výmeny, choroby z povolania a gynekologické ochorenia. Na informačných paneloch v areáli kúpeľov sme sa mali možnosť oboznámiť s históriou prírodných jódových kúpeľov Číž, objavme jódovej vody a s vybudovaním kúpeľov.

Taká zaujímavosť. Za I. ČSR r. 1934 Masarykova liga zriadila v Číži ozdravovňu pre deti – liečebný dom Milan. Liečila sa tu i dcéra prezidenta Alica Masaryková. Liečebňa Milan aj v súčasnosti slúži pre deti. Cenník komplexne: vodný svet je pre seniorov dostupný – 5 € ako vstupné a záloha, čipová karta 2 €. Nás seniorov upútala relaxačná masážna bazén s vodnými tryskami s teplou vodou 38 stupňov Celzia, kde sme sa najviac zdržiavali. Mysleli tam aj na deti, ktoré priam vyleteli na trojdráhovú šmýkačku. To bolo radosti! Na kúpalisku boli vytvorené podmienky na relax a liečbu pre všetky generácie. V priestoroch bazénového komplexu sme sa mohli občerstviť v bufetoch a pre náročnejších bola kúpeľná reštaurácia. Večer sme sa vracali domov oddychnutí a opálení. Na tvárach detí a starých mám bolo vidieť spokojnosť z krásne prežitého dňa a príjemného spestrenia jesene života. O tom, ako nám bolo, svedčia aj fotografie pani VIERKY KARABOVEJ.

Adela Michalská

pokračovanie zo strany 8

najkrajšie spomienky, možno aj vtipné zážitky?

„Sú to veselí ľudia – seniory. Radi spievajú, rozprávajú si svoje dojmy a zážitky pred alebo po vystúpeniach v Lesobuse aj v autobusoch, keď ideme na akcie alebo sa z nich vraciame domov.“

Ako si vyberáte nových spevákov do vašej skupiny?

Ako sa pripravujete na vystúpenie? „Stretávame sa pravidelne raz týždenne v pondelok, pred vystúpením aj viackrát podľa potreby. Predložím im návrh piesní a spoločne vyberieme a naučíme sa tie, ktoré sa im najviac páčia. Za posledné 3 roky spevokol opustili – zomreli 5 členovia: H. Halušková, A. Sklenáriková, M. Belejová, M. Forróová a Š. Kršňák – za prácu im ďakujem. Nech odpočívajú v pokoji v našej muránskej zemi. Prijímanie nových členov je dobrovoľné. Kto rád má piesne, rád si ich zaspieva, je v spevokole vítaný. Noví členovia prišli do spevokolu: M. Beňová, A. Michalská a J. Matajz.“

A čo vaša spolupráca s rozhlasom, s televíziou, nahrávky vašich vystúpení?

„Niekoľkokrát sme účinkovali v rozhlasových reláciách pri otvorení Národného parku Mur. planina, Zvony nad krajinou atď. V r. 1997 nahrali sme v Slov. rozhlase v B. Bystrici kazetu pod názvom „Krásny kraj Muránsky“. Na prvej strane kazety sú piesne autorov B. Muránskeho a J. Čambala, v ktorých ospievali krásu Muráňa a Muránskej planiny. Na druhej strane sú ľudové piesne z Muráňa a okolia.“

Aké oblečenie – odevy ste už vo svojom**KROK ZA KROKOM S LEVENDOU****O folklórnej skupine v Muráni s Mgr. Evou Struhárovou**

R. 2010 Krajská prehliadka v Štátnom divadle vo Zvolene

R. 2012 Krajská prehliadka seniorov v Revúcej

ľudovom súbore vystriedali?

Kto ich sponzoruje? „Máme biely kroj s červenými a modrosivými doplnkami. Ďalej máme čierny kostým s krémovými blúzkami. V ňom účinkujeme na občianskych pohreboch. Bordové sukne, blúzky a košeľe, modré sukne a blúzky. Oblečenie nám sponzoroval OÚ v Muráni, pán Pavlík z firmy Brantner z Revúcej a mnohé doplnky si kupujeme sami.“

Vaše obľúbené piesne?

Máte svoju rýdzo muránsku hymnu, bez ktorej sa nezaobíde žiadne vystúpenie Levendy? „Už som spomenula, že v našom repertoári sú ľudové piesne z Muráňa a okolia, piesne autorov A. Macáka – B. Muránskeho a J. Čambala, piesne o Slovensku či umelé alebo ľudové a zľudovelé, piesne iných národov, moravské, poľské, ruské. Obľúbenou piesňou je pieseň „Povedajú ľudie, že v Muráňu dobre.“

Náš exkluzívny rozhovor bol realizovaný pri príležitosti 65. narodenín pani Mgr. Evky Struhárovej, ktoré si pripomína 30. októbra 2012. V ZŠ v Muráni pôsobila ako učiteľka 34 rokov a vedúcou speváckej skupiny Levenda je 21 rokov. V mene našich občanov jej srdečne blahoželáme k životnému jubileu, prajeme dobré zdravie, veľa lásky a pohodu hlavne v kruhu svojich najbližších. Veríme, že aj naďalej bude so svojimi speváckymi s Levedy utužovať naše rodné tradície a prispievať k šíreniu dobrého mena obce Muráň. Ďakujem za rozhovor, sme vďační za originálne muránske piesne, ktoré nám lúbežne znejú zásluhou Levendy aj v 21. storočí.

- RS -

„Spev a tanec boli mojim koníčkom...“**K 85. narodeninám p. Margity Sklenárikovej**

„Narodila som sa v Muránskej Lehote. Vychodila som 8 tried ľudových a 2 hospodárske v Muráni. Ako 16 ročná som pracovala na Pasekoch na ceste, kým neprišlo národné povstanie. Bola vojna, ktorá trvala dlho a keď sa skončila, potom som sa ako 19 ročná vydala do Muráňa za Fera Sklenárika. Spolu sa nám narodili 4 deti, ale prvé – syn mi zomrel ako 1 mesačný. Potom sme mali ešte 3 deti: Marián, Lydka a Ferko.“

Zamestnala som sa v Jednote v Revúcej a išla som aj do školy, kde som sa vyučila za predavačku. V obchode som sa časom stala aj vedúcou predajne. V Jednote som vyrobila 25 rokov a išla som do dôchodku. Muž mi zomrel v roku 1990 ako 68 ročný a o tri roky mi zomrel syn Marián 44 ročný. Veľmi ťažko som to prežívala. Neskoršie som sa dostala do skupiny Levenda ako spe-

váčka, kde účinkujem doteraz. Spev a tanec boli vždy mojim koníčkom.

Hoci mám 85 rokov, spev ma veľmi baví, nemôžem za to. Dostala som aj OCENENIE v Hnúšti a ČESTNÉ UZNANIE v Muráni na Festivale hudobného folklóru – udelené strieborné pásmo v kategórii sólisti speváci. Ak Pán Boh mi dá zdravia, chcem ďalej pokračovať v spievaní.“

Vážená a milá pani Margitka Sklenáriková v roku 2012 ste sa aj Vy zaradili k našim 85 ročným jubilantom. Prajeme Vám hlavne dobré zdravie, lebo je v živote najcennejšie, veľa šťastia, radosti a pohody v kruhu najbližších, ktorí sú Vašou oporou i každodenným potešením a aby ste aj naďalej svojím spevom prispievali k príjemnému zážitku nás všetkých. Všetko najlepšie v mene našich občanov a s úctou

Mgr. Ružena Svoreňová

Život človeka

Irenka Hegerová

Človek pochopí počas života, že nie každý je doma milovaný.

Keď zastihne ho staroba, začne vnímať jeho zákony.

Staroba nebýva vždy smutná, sú v nej aj chvíle radostné. Netrvajú dlho, no nesmúťme, smútok a plač sú priateľky zradné... Srdiečka majme vždy mladé!

Trpezlivosť veľkú mať musíme a žiť s tým, čo máme, tešiť sa z výnimočných chvíľ, čo nám aj v starobe osud nadelil.

Nevyhýbať sa priateľom, nezabúdať na príbuzných, bez nich je svet pustým ostrovom, bez nich je život prázdny.

Sme ako kvetinky na lúke, čo vyrástli vedľa seba, rozvité krásou jedna druhú tešia.

Vychutnajme si aj v starobe každú hodinu života: dnes i zajtra!

V júli 2012.

BBSK - GEMERSKO - MALOHONTSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO
V RIMAVSKEJ SOBOTE

udeľujú

**Margite
SKLENÁRIKOVEJ**

STRIEBORNÉ PÁSMO

za účinkovanie na regionálnej súťaži
Festival hudobného folklóru
v kategórii sólisti speváci

10.10.2009 v Muráni

Ing. Peter Párik
predseda poroty

Mgr. Darina Kňáková
riaditeľka GMSO

GEMERSKO - MALOHONTSKÉ
OSVETOVÉ STREDISKO
v Rimavskej Sobote

udeľuje

ČESTNÉ UZNANIE

MARGITE SKLENÁRIKOVEJ

za účasť v Regionálnej prehliadke
ľudových hudieb, speváckych skupín,
solistov spevákov
a sólistov instrumentalistov

V Hnúšti, dňa 17. novja 1997

Ing. Milan Petro
riad. GMSO

„Život sa podobá knihe...“

Presne pred 20 rokmi (1992) po skončení ZŠ v Muráni postúpili na DOŠ v Revúcej s preferovaným maturitným odborom obchod a podnikanie aj dievčatá z triedy pani učiteľky Mgr. Dagmar Vrtišovej. Všetky boli úspešné, z celkového kolektívu triedy na uvedenej strednej škole tvorili takmer jednu tretinu: **Anička Hlodáková, Martinka Hrehová, Martinka Karpinská, Adela Michalská, Katka Pochopová, Valika Sklenáriková, Janka Spišáková a Marienka Vrbjarová.**

Všetko je pominuteľné: bývalú DOŠ-ku nahradilo SOU, neskôr obchodná akadémia či súčasná súkromná stredná odborná škola, no ich motto z predmaturitného večierka vnímame ako aktuálne aj dnes: „Život sa podobá knihe. Blázon listuje v nej letmo, zatiaľ čo múdry pri čítaní rozmyšľa, pretože vie, že ju čítať môže iba raz.“ (J.Paul)

Pani učiteľke Mgr. Dagmar Vrtišovej prajeme, aby v jej novej etape života všetky dni boli naplnené láskou, šťastím, pohodou, každé jej predsavzatie či tajné sny aby boli splnené. A hlavne: dobré zdravie!

-RS-

Na zábere v 1. rade sprava KATKA, VALIKA a MARTINKA H., v 2. rade za nimi JANKA a MARIENKA a v poslednom rade ANIČKA, ADELKA a MARTINKA K.

„Tunajšia škola je síce malá, ale výsledkami patrí k tým lepším v okrese.“

Školský rok 2012/2013 v ZŠ s MŠ Muráň

Zo 174 žiakov (100 Rómov) v školskom roku 2011/2012 prospelo 168, z toho 51 s vyznamenaním, nepropelo 6 žiakov a jeden bol neklasifikovaný. Negatívne hodnotím vysokú absenciu 20 819 hodín, z toho 1 984 neospravedlnených, pričom Rómovia vymeškali až 15 628 hodín/1 913 neospravedlnených! Pre neospravedlnenú absenciu malo 35 žiakov zníženú známku zo správania, 2 žiaci 4. stupeň, 17 žiaci 3. stupeň, 16 žiaci 2. stupeň. V marcovom testovaní boli deviatci t.r. v rámci Slovenska na chvoste, ich výsledky však zodpovedali zloženiu triedy aj známkam, ktoré mali z matematiky a slovenčiny. Niet divu, lebo 57% rómskych žiakov sa podieľalo na 75% celkovej a až 96% neospravedlnenej absencie!

Od septembra 2012 došlo k personálnym zmenám: na miesto zástupcov riaditeľa som vymenoval p. Mgr. Janku Murkovú pre ZŠ a p. Janku Mlejovú pre MŠ (p. Mgr. Dagmar Vrtišová dosiahla dôchodkový vek a p. Slávka Vrbjarová sa odsťahovala do Česka). Kladne hodnotím vzdelávanie našich učiteľov, je to veľká záťaž popri psychicky náročnej práci, ale aj dobrá perspektíva školy, kolektív učiteľov bude erudovanejší. Štyri učiteľky z 1. stupňa si rozširujú aprobáciu o cudzí jazyk, Mgr. Janka Sklenáriková ukončila štúdium špeciálnej pedagogiky na RKU v Ružomberku a stala sa triednou učiteľkou v 0. ročníku, špeciálnu pedagogiku ukončila aj p. Ing. Mgr. Ingrid Antalová a p. PhDr. Zuzana Hemlíková na budúci rok ukončí štúdium geografie.

Projekt „Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít“ (ďalej MRK) v spolupráci s firmou Eurotrend mal byť ukončený v júni

2012, ale vyskytli sa problémy s druhou dodávkou učebných pomôcok a didaktickej techniky. Metodicko-pedagogické centrum Bratislava (ďalej len MPC) zaradilo na základe výberu našu školu do Národného projektu „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“, ktorý sme začali realizovať od septembra. Národný projekt realizovaný na 100 vybraných školách v rámci Slovenska pomohol vytvoriť dve pracovné miesta v škole pre pozíciu pedagogického asistenta učiteľa na dobu dvoch rokov. MPC odporúčalo prijať minimálne jedného asistenta, ktorý je Róm, alebo ovláda rómsky jazyk. Na miesto asistentov som vybral p. Martinu Kochjarovú a p. Jaroslavu Mušukovú. V rámci tohto projektu bude v škole pracovať popoludní 11 záujmových útvarov, 5 na I. stupni a 6 na II. stupni. Slabým a zaostávajúcim žiakom pri precvičovaní učiva a doučovaní aktívne pomáhajú asistentky p. Jana Kováčiková, p. Bc. Zuzana Labošová a sl. Bc. Lenka Vrabcová. Krúžková činnosť bude prebiehať od októbra v 7 krúžkoch aj v rámci vzdelávacích poukazov.

Mrzí ma reakcia niekoľkých rodičov, ktorí si deti prehlásili do ZŠ v Revúcej, pričom im doteraz nevedelo, že ich dieťa, možno už od troch rokov veku, spokojne sa hralo, učilo, jedlo a spalo v škôlke vedľa svojich rovesníkov z MRK. V tomto šk. r. máme v ZŠ 161 žiakov a v MŠ 41 detí. Tunajšia škola je síce malá, ale výsledkami, ktoré dosahuje napriek zloženiu žiakov pod vedením obetavých pedagógov a vedenia, patrí k tým lepším v okrese.

Mgr. Karol Kontúr,
riaditeľ ZŠ s MŠ

Pred 35 rokmi sme sa lúčili so ZDŠ

*Desiatky rokov rástli sme,
za ten čas štepy zmenili sa v stromy.
Och, rýchlo, ako keď sa zablyskne,
cez školský dvor keď prebehli tie roky
cvalom rozprávkových koní.*

Veru, 35 krásnych rokov prešlo odvtedy, ako sa za nami zatvorili brány Základnej školy v Muráni v školskom roku 1976 – 77. 35 rokov – to už je človek dospelý a má svoj smer. My však máme trochu viac. Pred tými 35 rokmi sme odchádzali ako deviatci 14 – 15 roční. V rozpuku puberty so svojimi snami a túžbami. Deväť rokov v ZŠ bolo za nami. Najdlhší čas, ktorý sme prežili pri štúdiu – učení. Pamätáme sa na pána riaditeľa Brúsika, učiteľa Vavreka,

pani učiteľky Martinove, Brúsiková, Slivku, Slivkovú, Struhárovú, ktoré nás učili a formovali na 1. – 2. stupni. Prvé lásky, náročnejšie učivo, úspechy, neúspechy, skúšanie nových vecí, super výlety, brané cvičenia, lyžiarsky výcvik, prijímačky a rozlúčka. Toto všetko s nami preživala naša triedna učiteľka p. Struhárová, ktorá nás viedla rozvážne a matersky. Tieto zážitky a spomienky sme si pripomenuli dňa 14. júla 2012 pri stretnutí, ktoré sa uskutočnilo v penzióne Lykovec v Muráni za prítomnosti pani učiteľky Struhárovej, Brúsikovej a 13 spolužiakov. V závere chcem poďakovať personálu penziónu Lykovec za perfektnú obsluhu a chutne pripravené jedlo.

Svetlana Hlaváčová – Laciaková

Školské RETRO s Mgr. EVOU STRUHÁROVOU

Žiaci na fotografii sa narodili v roku 1962 (niektorí 1961), a teda v súčasnosti majú 50 rokov. V júni 1977 sa so ZDŠ v Muráni rozlúčili ako 15 roční a ich pani triedna učiteľka Mgr. Eva Struhárová mala vtedy iba o necelých 15 rokov viac. Všetkým oslávencom z radu bývalých žiakov tunajšej školy i úspešnej pedagogičke, obdivuhodne aktívnej aj v dôchodcovskom období srdečne blahoželáme, prajeme dobré zdravie a radosť z každého dňa v kruhu svojich najbližších.

Na zábere žiaci 9. ročníka 1976/1977 (spolu 38): chlapci v popredí zľava: J. KOCHJAR a M. HUŤAN. 1. rad: E. PETALÍKOVÁ, A. SZEPEŠIOVÁ, A. KVETKOVÁ, A.

KANTORISOVÁ, p. riaditeľ Ladislav Brúsik, triedna učiteľka Mgr. Eva Struhárová, zást. riad. p. Ján Vavrek, D. BÁBELOVÁ, D. KOLLÁROVÁ, J. CHLEBOVIČOVÁ, J. FABOVÁ.

2. rad: D. BERZÉTY, A. HALUŠKOVÁ, J. HUDÁKOVÁ, E. ĎUREJOVÁ, S. VRBJAROVÁ, K. FICERIOVÁ, J. FABOVÁ, Z. ŽIAKOVÁ, S. HLAVÁČOVÁ, K. BÁBELOVÁ, A. HRBÁĽOVÁ, J. VAVREK, P. ŠUHAI, J. URVA, P. ŠKVARKA.

3. rad: P. ŠTURMAN, M. NOVOTNÍK, L. HELIK, J. VAVREK, J. SKUBACH, P. VRABEC, P. VRTIŠ, J. KOVÁČ, J. FRANDEL (už zomrel), P. KAŠA, F. KAŠIAR, C. BÁBELA, M. SKLENÁRIK.

-RS-

SPOMIENKA NA PRVÉ SLOVENSKÉ GYMNÁZIUM V REVÚCEJ

Vážení čitatelia Muránskych novín, chceme aj vás touto formou informovať o významnej udalosti nášho milovaného Slovenska. Pred 150 rokmi bolo v bývalom Uhorsku založené Prvé slovenské gymnázium v Revúcej, ktoré vyučovalo deti Slovákov nielen v maďarčine, ale aj po slovensky. Bolo to na tú dobu v Uhorsku nemysliteľné, a predsa sa stalo skutočnosťou vďaka

Evanjelickej cirkvi a. v. v Revúcej. Vyučovalo sa v malej budove na Muránskej ulici, ktorú poznáte, lebo dnes je tam múzeum, ktoré ste už určite aj navštívili. Ak nie, patrilo by sa ho navštíviť. Myslím si, že je to vlastenecká povinnosť každého Slováka. I keď trvalo len 12 rokov, zapísalo sa zlatými písmenami do našich dejín. To, čo za tú dobu dokázalo, možno považovať skoro za zázrak. Vďaka jemu Slovensko dostalo mnoho významných ľudí, ktoré gymnázium

za ten čas odchovalo. Osobne si myslím, že nebyť tejto školy, Slováci ako národ by sa asi stratili. Oslavy tohto výročia boli celonárodné, konali sa od 13. do 16. septembra 2012 a tí, čo sme boli jeho žiakmi, sme sa ich zúčastnili. Osláv sa zúčastnil aj náš pán prezident Ivan Gašparovič, pod ktorého záštitou sa konali. Tiež sa ich zúčastnili aj zástupcovia Banskobystrického samosprávneho kraja a veľa ďalších hostí. Bývalých absolventov školy bolo vyše 1000. Nebolo jednoduché sa o všetkých dôstojne postarať. Pracovníkom mesta, školy a cirkvi sa to podarilo, za čo im treba vŕučne poďakovať. Ja som tam bol nielen ako absolvent, ale aj ako dlhoročný učiteľ tejto školy, na čo som veľmi hrdý. Pre túto príležitosť som napísal svoju báseň, ktorú vám pripájam.

Mgr. Juraj Kochjar

Zo zabudnutých stránok histórie

Na muránskom cintoríne už celé roky stojí pomník venovaný pamiatke Jána Šarlóša, muránskeho farára, narodeného r. 1876, ktorý bol 13. júna 1919 v Tisovci zastrelený. Čo sa za týmto textom skrýva? Nevieme, kto ani kedy tento pomník postavil. V náboženskom ani v občianskom živote Muráňa tomuto hrdinovi zatiaľ nebola venovaná pozornosť či spomienka. Pokúsme sa osvetliť historicko-spoločenské udalosti tej doby. V tom čase boli počiatky vzniku reálnej štátnej moci Československej republiky po rozpade Uhorska. Do roku 1989 sa v učebniciach dejepisu uvádza, že pod vplyvom VOSR – bolševickej revolúcie v Rusku v roku 1919 vznikla Maďarská republika rád. Neskôr 16. júna 1919 i Slovenská republika rád v Prešove. V proklamáciách mali za cieľ bojovať so svetovým imperializmom. Nastoliť sociálne spravodlivejšiu spoločnosť. Tento triedny prístup bol vtedajšími historikmi pozitívne hodnotený. Po roku 1989 sa vytvorili nové spoločensko-politické podmienky toto obdobie i udalosti objektívne posúdiť historikmi. Žiaľ, zatiaľ sa to neuskutočnilo. Maďarská bolševická agresia proti Slovensku v roku 1919 mala za cieľ pod pláštikom svetovej revolúcie obnoviť ambície vytvorenia veľkého Maďarska spred roku

1918. Brutálny teror v júni a júli 1919 bol zameraný predovšetkým proti slovenským aktivistom a národným pracovníkom, podporujúcich novovznikajúcu ČSR. Vyúžila slabosť nového štátu. Nakoniec boli maďarskí gardisti vytlačení a porazení čl. dobrovoľníkmi a legionármi. Maďarskí gardisti používali hrubé stredoveké metódy mučenia a drastických poprav. V tom čase bolo dosť udavačov – maďarónov, ktorí boli verní bývalému Uhorsku. Nevedeli sa zmieriť s novou ČSR. Tomuto teroru padol za obeť i rímskokatolícky farár v Muráni Ján Šarlóš, ktorý bol obvinený z otvorenej agitácie medzi veriacimi svojej farnosti a obyvateľstvom okolitých obcí, aby muži dobrovoľne vstupovali do československej brannej moci a aktívne bránili Slovensko a jeho mládú slobodu pred maďarskými útočníkmi. Ako „dôkazový materiál“ na jeho odsúdenie poslúžili vynútené výpovede siedmich zajatých vojakov – dobrovoľníkov z Muránskej Lehoty. Tí boli prinútení odprisahať, že boli svedkami Šarlóšovej protimaďarskej agitácie. Maďarským gardistom – sudcom, zároveň i katkom to úplne stačilo a Šarlóš bol v deň svojho zatknutia 13. júna v Tisovci popravený.

PhDr. Richard Kenický, CSC.

Použitá literatúra: mesačník Extra plus, jún 2012

Muránskeho farára podľa dobových svedectiev najprv postrelili a potom zaživa pochovali.

Kohút a jeho dieťa
Mgr. Juraj Kochjar

Oj, mchuťný Kohút, krásny ty hrebeň máš,
jedným svojim krídlom Revúcu si skrývaš.
Revúca, ty si historické mesto,
veľa slávnych pamätníkov v tvojom lone jesto.
Keď posteješ pri nich, srdce sa rozbúši,
to boli osobnosti, tie nosíme v duši.
Ich srdce pre národ, pre jeho blaho bilo,
i keď veľmi ťažko v tom čase sa žilo.
Pozdvihnúť hlas pre Slovákov
nie jednoduché bolo,
hrozbou aj zálarom vždy ty zaváňalo.
No i napriek tomu oni sa nevzdali,
a svoju slovenskú školu v ňom si založili.
Bola že to škola, akaj páru niečo,
hoc v skromných podmienkach,
z milodarov ľudu,
však jak diamant jej semeno sa skvelo.
Ten stromček malíčký však rýchlo zmohutnel,
no po dvanástich rokoch,
keď už košatý bel, násilne onemel.
Tým pánom uhorským škola trňom v oku bola,
bo deti Slovákov, predstavte si, slovensky učila.
Slováka treba dať do maďarskej školy,
za dva, za tri roky Maďar sa v ňom zrodil.

Revúca, Revúca, ty slávne mesto si,
každý dobrý Slováčok v srdci si Ťa nosí.
Ty si nám Slovákom hrdú školu dala,
tým si sa do dejín našich zapísala.
Tá revúcka škola prvou školou bola,
by ten náš biedny ľud slovensky učila.
Maďarčina veľmi Slovákov gniavila
a náš národ skoro v záhube doviedla.
Vďaka Vám vlastenci, dobre ste spravili,
že slovenskú školu ste si založili.
Aj Tebe Revúca veľký hold dnes dáme,
bo tvoju zásluhou vlastný štát dnes máme.
Bo horné Uhorsko Felvédek by bolo
a možno naveky tak by to ostalo.
Veď kolko Maďarov za ním dodnes žiali,
bo tak krásnu zem tam dolu nemali.
Dnes všetci jej žiaci verne sľubujeme,
že my jej pamiatku nikdy nezradíme.

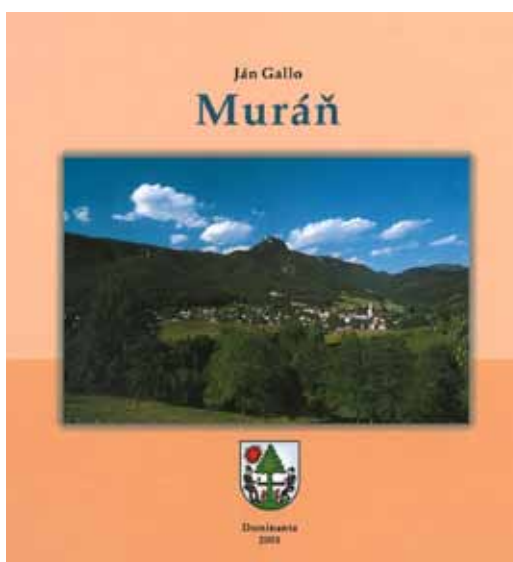
AUTOROVÍ MONOGRAFIE MURÁŇ (2001) ODHALILI PAMÄTNÚ TABUĽU V REVÚCEJ

V dňoch 13. - 16. septembra 2012 sa v Revúcej konali celonárodné oslavy 150. výročia založenia Prvého slovenského gymnázia. Pri tejto príležitosti bola na jeho budove, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou, odhalená pamätná tabuľa doc. PhDr. JÁNOVI GALLOVI, CSC. (3.7.1922 Chyžné – 10.12.2008

Prešov). Okrem iných aj on sa pričínil o vznik Pamätných izieb PSG, ktoré boli otvorené pred 50 rokmi 16. septembra 1962 a p. Gallo sa vtedy stal aj ich správcou (až do r. 1972). Moje spomienky sa viažu práve na uvedené obdobie – na oslavy vtedy 100. výročia založenia PSG a tiež na neho ako na nášho od roku 1962 stredoškolského profesora slovenčiny na gymnázium – bývalej SVŠ MK v Revúcej. Druhé moje stretnutie s doc. Gallom sa uskutočnilo na Filozofickej fakulte UPJŠ v Prešove, keď som ešte po skončení VŠ štúdia absolvovala aj postgraduálne štúdium a on tam pôsobil (od r. 1972 – 1987) vo funkcii prodekanu.

Tretie významné stretnutie s p. doc. Jánom Gallom bolo skôr duchovné – cez vlastivednú monografiu MURÁŇ, ktorej je p. Gallo autorom a spoluautorom PhDr. Viliam Bábela.

Graficky knihu upravil doc. Ing. Peter Gallo, CSC. Dielo vyšlo pri príležitosti prvých písomných zmienok o obci a hrade Muráň (680. a 730. výročie) v roku 2001. Časť o muránskych piesňach pripravila Mgr. E. Struhárová, na spracovaní dvoch kapitol sa podieľali aj D. Blanár, J. Kochjarová, Mgr. R. Svoreňová, na korektúre a obsahovej úprave P. Glocko a na jazykovej úprave PhDr. K. Ichniovská. Súčasnými fotografiami prispel Ing. M. Detko, dobovými zábermi Ing. P. Hlodák a iní, perokresbami Mgr. V. Blanár. Pán doc. Gallo – tvorca našej obecnej monografie vychádzal z cenných informácií mnohých starších Muráňčanov (F. Hrbáč, 1910, F. Spišák, 1918, M. Spišáková, 1924, P. Grenda, 1913, M. Kašiarová, 1923, M. Haluška, 1928, P. Škerdiak a mnohí ďalší). Za vydanie dnes už viac ako desiatročnej monografie MURÁŇ patrí vďaka p. starostovi Ing. Romanovi Goldschmidtovi, podpore poslancov OZ a všetkým občanom, ktorí privítali spracovanie našich obecných dejín so značným nadšením.

Vážení pán docent Gallo, k publikácii o našej obci sa vždy vraciame s láskou, s hrdosťou v spomienkach do nášho milovaného rodného kraja, tak ako ste si to v úvode knihy želali. Česť Vašej pamiatke!

Mgr. Ružena Svoreňová

Horský duatlon – XVI. ročník

Pekné prostredie, zaujímavé a dobre pripravené trate prilákali v nedeľu 16.9.2012 do Muráňa priaznivcov horskej cyklistiky a behu. Z týchto dvoch disciplín sa skladá duatlon. Pretekalo sa na známom okruhu pod cintorínom, ktorý mal dĺžku 750m a pretekári ho absolvovali na bicykloch niekoľkokrát, podľa kategórií a na záver ich čakal ten istý bežecký okruh.

Bolo sa na čo pozerieť. Všetci účastníci to brali vážne, a tak za mohutného povzbudzovania divákov sme videli dramatické súboje, dravé jazdy skúsených

pretekárov, ktorí už niečo dosiahli na Slovenských cyklomaratónoch (Vrtiš, Gažúr) a boli príkladom pre tých najmenších, ktorí sa tiež nedali zahanbiť a čo by aj dušu vypustili, prekonávali záľudnosti a nástrahy trate. Došlo aj k malým odreninám a technickým problémom s bicyklami, ale tak to už v športe a živote chodí.

Pri účasti 31 pretekárov, prekvapila usporiadateľov malá účasť domácich – iba šiestich, pre ktorých by to malo byť prestížnou záležitosťou. Žiaľ, muránske deti nemajú zmysel pre šport, urobiť niečo pre svoje zdravie, ale radšej

vyšedávajú doma pri počítačoch a televízoroch, s čím mnohokrát ticho súhlasia aj ich rodičia. Za zdarný priebeh a podporu

tohto podujatia treba poďakovať starostovi obce Muráň Ing. R. Goldschmidtovi, predsedovi TJ Tatran p. Mlákovy a predsedníčke KŠK,

obetavým členom SCK Magnezit, ktorí technicky a materiálne zvládli náročnosť a prípravu preteku.

Pavol Mláky

Výsledková listina XVI. ročníka Horského duatlonu Muráň

Kategória škôlkari	1.	Markus Sklenárik	Revúca
Kategória ml. žiaci	1.	Andrej Mladší	Rev. Lehota
	2.	Martin Rapák	Revúca
	3.	Jakub Kožuch	Revúca
Kategória ml. žiačky	1.	Natália Chomčová	Revúca
	2.	Zoja Lukášová	Muráň
	3.	Alexandra Štempelová	Revúca
Kategória st. žiaci	1.	Daniel Jacko	Revúca
	2.	Klaudio Babiak	Revúca
	3.	Libor Mladší ml.	Rev. Lehota
Kategória st. žiačky	1.	Andrea Uličná	Revúca
	2.	Emma Petalíková	Revúca
	3.	Anna Fudiarová	Revúca
Kategória dorastenci	1.	Silvester Sokol	Muráň
	2.	Marek Nosko	Mur. Dlhá Lúka
	3.	Attila Zsiros	Revúca
Kategória muži	1.	Peter Vrtiš	Mur. Dlhá Lúka
	2.	Vladimír Gažúr	Revúca
	3.	Stanislav Sklenárik	Revúca

Po trinásťkrát Muránska blška na Skokoch v Muráni 16. 9. 2012

Pekný čas a pohoda vládla pod Muránskym hradom. Hráčov chytila hra tak, ako keď boli malí chlapi. Výkony a nasadenie! Bolo radosťou pozerieť, s akou obetavosťou išli po každej blške. Po rozlosovaní začali súťažou o najdlhší odpal blšky a najbližší hod blšky ku kolíku. Obidve disciplíny najlepšie zvládol MILAN SIMAN. Po zápolení v hlavnej hre Muránskej blšky zvíťazil MARTIN KOCHJAR mladší, na druhom mieste sa umiestnil MARTIN KOCHJAR starší a tretí bol MILAN SIMAN. Víťazom ceny odovzdal riaditeľ preteku Jozef

Kubaško a rozhodca František Krštieň s technickým delegátom Vladimírom Beňom.

Poďakovanie za toto krásne podujatie patrí aj sponzorom: Obecny úrad Muráň, ELEKTRO SERVIS V. Vrbjar, ELEKTRO Knopp, E. Sendrej, J. Šeševička (HZDS) – poslanec BB kraja, V. Paluš, P. Laurenčík, J. Hirschman PLASTOVÉ OKNÁ, V. Lošonci PEGASTOUR, SLOVNAFT A. Kypeťová. Nakoniec ešte veľká vďaka za chutný guláš JARKOVI ŠTEFANÁROVI s manželkou ŽELKOU.

Jozef Kubaško

V Muránskych novinách č. 4/2012 nás Katka Krštieňová informovala o úspešných súťažiach našich mladých hasičov, a keďže pani MARGITA SKLENÁRIKOVÁ je ich pravidelným a pozorným čitateľom, ponúkla nám do pozornosti zaujímavé zábery z obdobia 2. svetovej vojny. Hasiči boli vtedy evidovaní pod názvom požiarnici a priložené fotografie dokumentujú POŽIARNE CVIČENIE 9. VII. 1944.

Mgr. Ján Svoreň

OHLASY Požiarnické RETRO

Katka televízna svadba

Hostina sa konala v historickej budove v Revúcej

Nevesta Katka, rod. Labošová a ženich Marcel Krštieň, vedľa nich zľava Katkin brat Dušan a sestra Jarka so svojimi životnými partnermi.

Pozdrav televíznym redaktorkám

Muránska rodáčka pani Božena GALOVIČOVÁ (rodená Grendová) nám napísala, že s radosťou očakáva každé číslo Muránskych novín. Ako v liste uvádza, ich priaznivci sa môžu dočítať o rôznych zaujímavých veciach. Obec Muráň, okrem toho, že leží v krásnom prostredí, je obkolesená nádhernou prírodou, môže sa pochváliť aj mnohými významnými osobnosťami. Pripomenula, že boli spomenutí lekári, športovci, výtvarníci, spisovatelia i Miss 2011, ktorej korene siahajú do Muráňa...

Uvedená autorka listu sa tentoraz zamerala na oblasť slovenskej televízie. Je hrdá na dve talentované redaktorky – moderátorky, ktorých matky (vlastne sú to aj sestry) rodené Krštieňové pochádzajú z Muráňa. ANDREA PREDAJŇOVÁ je dcérou Márie, ktorá teraz žije v Rimavskej Soboti. Druhá redaktorka RENÁTA GOLDÍROVÁ je dcérou Jarmily, úspešnej podnikateľky v Muráni, ktorá je obyvateľkou Revúcej. Podľa p. Galovičovej cesta známych televíznych spravodajkyní k úspechu určite nebola ľahká, ale v súčasnosti už obe svoje povolanie zvládajú bravúrne a z obrazovky sa divákovi prihovárajú svojimi aktuálnymi informáciami často aj zo sídla Európskeho parlamentu v Bruseli.

Pani Galovičová im prostredníctvom našej obecnej tlače zaslala vrelé pozdravy, prízvučuje, že Muránčania môžu byť na ne hrdí a ona tiež patrí medzi tých televíznych divákov, ktorí im fandia. Mladým redaktorkám, ktorých korene siahajú aj do Muráňa, praje p. Galovičová veľa zdravia, úspechov v súkromí ako aj na pracovisku, nech sa im aj naďalej darí v budovaní ich kariéry. Bude im stále držať prsty a veriť, že sa k nej pridajú aj ďalší muránski rodáci.

Poznámka redakcie: Boli by sme radi, keby sme sa dozvedeli, že tieto úprimné vyznania a obdivné slová sa od odosielačky dostali až k adresátom – teda uveďme televíznym redaktorkám.

-RS-

Kto je Katka? Mladá šťastne vydatá ma-mička z Muráňa, ktorej do 30-ky chýba ešte pár rôčkov. Slovenskí televízni diváci MARKÍZY si ju pamätajú z programu ŠTYRI SVADBY. Svadba Katky, rodenej Labošovej s Marcelom Krštieňom mala premiéru 9. októbra 2010 a do absolútneho víťazstva – vysnávanej televíznej svadobnej cesty mladomanželom z Muráňa chýbal iba malý krôčik. Na televíznej obrazovke sme ich mohli vidieť najmenej šesťkrát – okrem premiéry ešte päťkrát v repríze v rokoch 2010, 2011 a 2012. Ich rozkošný syn Marcelko, ktorý sa tiež zúčastnil svadby svojich rodičov, je teda dnes už o dva rôčiky starší. K úspechu v televíznej súťaži Krštieňovcom pomohli aj mladí muránski hasiči, ktorí k bohatému svadobnému stolu pridali šťavnaté programové menu a všetko to okorenili hudbou DJ Radovan Matajz.

Svadobná hostina sa konala v historickej budove v Revúcej. Táto národná kultúrna pamiatka v centre mesta, známa pod názvom Kohút, bola podľa historika D. Dubovského postavená v rokoch 1875 – 1877. Bohužiaľ, 5. júla 2012 ju zasiahol požiar, zhorela strecha a poškodená bola aj časť interiéru. Život nás opäť presvedčil o tom, že je tvorcom našej histórie a autorom zaujímavých ľudských príbehov.

-RS-

na telesa komína je potrebné zabezpečiť odborné preskúšanie komínov.

■ Nevychladený popol po vybratí z palivového spotrebiča na tuhé palivo možno ukladať iba do nádob z nehorľavých látok.

■ Podlaha okolo vyberacích, vymetacích a čistiacich otvorov môže byť len z nehorľavých materiálov alebo ju treba chrániť ochrannou podložkou do vzdialenosti najmenej 600 mm.

Zásady protipožiarnej bezpečnosti vo vykurovacom období

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Revúcej v súvislosti s blížiacim sa hlavným vykurovacím obdobím upozorňuje občanov na požiare, príčinou vzniku ktorých je nevyhovujúci stav vykurovacieho telesa, dymovodu alebo komína. Takýchto požiarov bolo v minulom roku v Slovenskej republike zaevidovaných 677 prípadov, pri ktorých boli vyčíslené priame škody vo výške 1 652 400 Eur, dve osoby boli usmrte-

né a 12 osôb zranených. Najčastejšou príčinou vzniku týchto požiarov bolo vznietenie sadzí v komíne, z dôvodu nevykonávania pravidelnej kontroly a čistenia komína (v 376 prípadoch). Aby sme prechádzali vzniku požiarov vo vykurovacom období je potrebné dôsledne dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri inštalácii a prevádzkovaní lokálnych palivových spotrebičov a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov určených na odvod spalín z palivových spotrebičov do vonkajšieho prostredia v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 401/2007 Z.z.. Touto cestou chceme upozorniť občanov na základné opatrenia, ktoré je potrebné dodržiavať počas vykurovacieho obdobia, a to hlavne:

■ Palivový spotrebič možno používať len vtedy, ak je v dobrom technickom stave a za podmienok určených v dokumentácii k spotrebiču.

■ Pred pripojením palivového spotrebiča na komín, pred zámenou lokálneho spotrebiča palív na ústredný alebo etážový zdroj tepla, pred zmenou druhu paliva alebo po stavebných úpravách

■ Komíny a dymovody treba udržiavať v dobrom technickom stave a zabezpečovať ich pravidelné čistenie a vykonávanie kontroly. Komín sa musí počas prevádzky čistiť a kontrolovať najmenej raz za štyri mesiace (platí pre komín na ktorý je pripojený spotrebič na tuhé palivá s výkonom do 50 kW).

■ Prenosné vykurovacie telesá (napr. elektrické prípadne plynové ohrievače vzduchu) je potrebné umiestniť na bezpečné miesta a do bezpečnej vzdialenosti od horľavých materiálov.

■ Každý občan je povinný konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov a elektrotopelných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom.

Nerešpektovaním vyššie uvedených opatrení a povinností sa môže občan dopustiť priestupku na úseku ochrany pred požiarom a v zmysle vyššie citovaného zákona o ochrane pred požiarom mu môže byť uložená pokuta až do výšky 331 €, prípadne sa bude zodpovedať v občianskoprávnom alebo trestnoprávnom konaní.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Revúcej

BLAHOŽELÁME

Mgr. EVKE STRUHÁROVEJ
K 65. NARODENINÁM

Len to najlepšie, čo život môže dať, chceme Ti pri Tvojom jubileu celá rodina zaželať:

Nech slza bolesti Ti tvár nikdy nezmäča, žiaľ a smútok nech sa Ti chrbtom otáča. Nech len zdravie, šťastie, láska a dobrota sú náplňou ďalších rokov Tvojho života.

Všetko najlepšie želajú dcéry Renátka a Janka, zaťovia Dušan a Emil a vnúčatá Adrián, Klaudia, Kristián a Miško.

...

Vniesť radosť do srdca, harmóniu do duše, zanôtiť večné muránske piesne a uhasiť smäd kráľovským mokom.

Krásneho životného jubilea 75 rokov sa dožil 17. októbra 2012

Mgr. JURAJ KOCHJAR.

Všetko najlepšie, radosť, šťastie, spokojnosť a zdravie, optimizmus, pohodu a vždy veselú náladu praje spevácka skupina Levenda

...

Pánovi profesorovi Gymnázia M. Kukučina v Revúcej a redaktorovi Muránskych novín, nášmu rodákovi – básnikovi

Mgr. JURAJOVI KOCHJAROVI

blahoželáme v mene kolegov, študentov, členov redakcie i našich občanov k 75. narodeninám.

Nech v živote Vašom dobré zdravie, láska, šťastie spolu – ruka v ruke kráčajú. Aj keď roky pribúdajú, nech Vaša radosť rastie z toho, čo pretrváva, z toho, čo Vám osud dáva, z toho, čo nikdy neprestane... Úprimne, zo srdca Vám želáme Božie požehnanie!

S úctou Mgr. Ružena Svoreňová

SPOMIENKA

Dňa 15. októbra 2012 uplynulo päť rokov, čo náš navždy opustil náš brat, syn, vnuk, príbuzný a dobrý kamarát

MARTIN BEŇO

vo veku nedožitých 29 rokov. V rámci obce patril medzi najaktívnejších členov Dobrovoľníckeho hasičského zboru v Muráni .

Tvoj život nebol krátkou sviečkou. Bol fakľou, ktorú si na chvíľu podržal.

Prv ako si ju odovzdal s veľkou poctou, túžil si, aby sa plameň ešte rozohrel, aby Ti život vrátil mladosť, ktorú Ti osud vzal.

S láskou si na neho spomína brat a mama. S úctou sa k nim pripája aj rodina Beňová, Hajdúková, Kvetková a Svoreňová. Česť jeho pamiatke!